

TIZENHARMADIKA

Muslinca ment a boromba. Ez a tizenharmadika, úgy látszik, neki szerencsétlen volt. Lucának beszélek az új könyvemről, ő nem szól, a hangom furcsa, természetellenes. Luca iszik, bólogat, újratölt. Nem kell itatnom, berüg magától. Eddig két könyve jelent meg, nekem csak egy. Szánalmas, milyen kevés példány fogyott el. Viszont tele vagyunk ötletekkel, nem akarjuk feladni.

Az irodalomért, mondta Luca, és fejére húzta a símaszkot.

– Az írók a főbejáraton keresztül hatoltak be az épületbe. Hozzávetőlegesen tizenötmillió forintot zsákmányoltak. Azonban nem számoltak vele, hogy a bank bejárata előtt is működik egy kamera.

– Mit lehet tudni a gyanúsítottakról?

– Az egyik elkövető Halics Luca, harminckét éves, budapesti lakos. A bűntársa Dárdai Tibor, harminchat éves, szintén budapesti.

– Híradónk utánajárt a meglepő bankrablásnak. A két gyanúsított egy írotáborban találkozott először, mindketten több novellát publikáltak. Halics Luca legutóbb egy angol katonáról közölt rövid abszurdot a Kleió irodalmi folyóiratban.

*

A SEBESSÉGET 1865-ben találták fel, hogy az autók száguldozhassanak. kezdetben minden autó nyitott tetejű volt, és esővízzel működött. szétázott ülepű úriemberek szálltak ki a járgányokból, és sikkesen összevizezték nappalijuk székeit. a benzines motor csak azután jött divatba, hogy aszály söpört végig az északi féltekén. az iraki faradzs sejknek atyai ösztöneitől vezérelve az volt a terve, hogy ő táplálja a világ összes autómobilját. maga mellé gyűjtötte az arab törzsfőket, hogy együttes erővel kiűzzék a briteket. ötévi harc a sivatagban, de a britek csak nem mentek el. ekkor faradzs tudósai megépítették a repülő tevét. első ránézésre olyan volt, mint a hagyományos teve, de púp helyett szárnyai voltak. az angol haderő védtelen volt a légitámadásokkal szemben, vereséget vereségre halmozott. végül diadalmasan kivonultak. kivéve herby melon közlegényt. herby még a megszállás éveiben tért be egy kocsmába, rendelt egy dzsint, és mielőtt kihörpinthette volna, az felajánlotta, hogy teljesíti három kívánságát. az első kívánság az volt, hogy

meglehesse jázmint, faradzs lányát korcsolyázás közben. gazdám, esetleg valami egyéb kívánság?, kérdezte a dzsin. de herbynek nem jutott eszébe más, a dzsin pedig nem tudta teljesíteni. nem baj, mondta herby, megvárjuk, míg leesik az első hó.

*

Hogy lehet ennyi baromságot összehordani?, gondolta Gizike, és visszatette a folyóiratot a könyvtár polcára. A Klarisszát akarta levenni, a Kleio véletlenül került a kezébe. Leült az asztalhoz, VV Pista Fancsikával jár, grízgombócleves, a vízöntőknek szerencsés nap a péntek. A magazin végére lapozott, hogy megnézze, mit írnak *Az örökség ára* szereplőiről. Elolvasta a rövid cikket, aztán még sokáig nézte a színész fotóját. Jóképű ez a Yaman, kár, hogy nem írnak többet róla. Jó lenne tudni, van-e felesége, van-e gyereke.

Gizike felszállt a metróra, táskájában a *Párducszív* második kötete. Végig Yamanról álmodozott. Micsoda szakáll! És az az egyenes orr! És milyen jól áll rajta az öltöny!

A bankban nem látta a biztonsági őrt. Lehet, hogy a végén van? Mi lesz, ha pont akkor rabolnak bankot, amikor a dolgát végzi?

Gizike kinyitotta a könyvet, a rózsaszínű borítón izmos, félmeztelen férfi. Éppen elkezdte az első fejezetet, amikor két álarcos rontott be, az egyikük mintha nő lett volna.

A péntek szerencsés a vízöntőknek, gondolta Gizike. Talán ezért nem történt bajom az ijedtségen kívül. Meg volt írva a csillagokban. A kihallgatáson ezt nem mondta, nem akarta, hogy habókos vénasszonynak nézzék, aki naponta megnézi a horoszkópot, és török sorozatokkal tölti a délutánjait.

Másfél órát várákozott a bankban, ő volt az utolsó, akit kihallgattak. Beütötte a kapukódot, a lift ajtaját Sanyi tartotta a lábával. Csókolom, Gizike néni. Csak nyugodtan, megvárom. Sanyi hóna alatt összecsavart szőnyeg. Remélem, nem lopta, gondolta Gizike. Sanyi meglátta, ahogy a nő fixírozza. Azt mondták, repülőszőnyeg, vigyorgott, és kilátszottak a sárga fogai.

*

Sanyi letette a lopott szőnyeget az előszobában, és ment a kocsmába. Pálinkát és sört rendelt, leült az egyik asztalhoz, a tévét bámulta. A bankrablást mutatták. Amatőrök, gondolta. Órájára nézett, késik ez a barom.

Tudod, az úgy van, hogy felteszel a netre egy hirdetést: Lakásfelújítás kedvező áron, aztán várod a madarat. Na, én ki is fogtam kettőt. Halicséknál fürdőszobát kellett felújítani, ők voltak az elsők. Nyolcadik kerületi lakás, Tisztviselőtelep. A munkaárat lefirkáltam egy papírra. Halics úr jó ember volt. Hitt Jézus Krisztusban, és bennem. Számla és aláírás nélkül, zsebbe adta az első részletet. Jó kondiban lévő, hetvenes házaspár. Csak ilyenekre szabad menni. Ha fiatalabb, hamar bemószerol a zsaruknál, ha meg idősebb, akkor is szívás van. Összeesik, ha később kezdődik a Szulejmán, és már rád is verték a balhét. A hetvenes viszont prima választás. Elvisz áruházba, segít a cipekedésben. Mindezt teljesen ingyen. Szóval Halicsék jattoltak, én meg az első két napon levertem a fürdőben a régi csempéket. Amikor már minden tele volt sittel, többet nem mászkáltak arra. Csinálhattam, amit akartam. Miközben kapargattam le a falat, egy új kliens telefonált. Ferenczyék. Egy garzont kellett rendbe rakni. Kilencedik kerület, nem messze Halicséktól.

Elugrok ebédelni, Halics úr, mondtam, bár még délelőtt tizenegy se volt. Persze nem kajálni mentem, hanem Ferenczyékhez, felmérni a helyzetet. Annyit mondhatok, tökéletes volt. Olyan kedvesek voltak, hogy szinte sajnáltam őket átvágni. Sándor, egy kávét elfogad? El én. Süteményt? Azt is. Az öregek etetnek-itatnak. Néha a férjek még titokban szíverősítővel is megkínálnak. Nincs kivel inniük, és örülnek nekem, hogy akad társaság. A lakást albérletnek akarták kiadni. Első nap nekiestem az előszobának, leszedtem a régi tapétát. A lakás a harmadikon volt, Ferenczyék szemközt, a negyediken laktak, úgyhogy rá lehetett látni. Kitártam az ajtót, hadd lássanak. Minden nap kettő vagy három körül visszamentem Halicsékhoz, hogy úgy tegyek, mint aki a fürdőszobán dolgozik. Halicsné marha rendes volt. Alacsony, vörös hajú nő. Úgy hívott, Sándorkám. A többieknek Sándor voltam, de neki Sándorkám. Először csak a cukorkát loptam tőlük az előszobai kisasztalról, de aztán rájártam a frigóra. Megszokták, hogy a mobilomon kihangosítva szól a Sterbinszky. Bumm, bumm, bumm, bumm, mindent elnyom. Szóval otthagytam a mobilt, kihangosítva a fürdőszobában, az ajtót bezártam, és miközben ők tévét néznek a nappaliban, én szépen zabáltam a hűtőnél. Egy kis parizer, egy kis paradicsom. Egyszerre sosem ettem annyit, hogy az feltűnő lett volna. Amikor befejeztem a kajálást, visszamentem a fürdőbe, és kurva hangosan elkezdtem kalapálni a falat. Nincs az a megrendelő, akít ne nyugtatna meg a hangos kalapálás. Igen, hallom, hogy az ürge dolgozik, ezt mondják mindig.

Halics úr közben a *Sátántangót* olvasta, és egy 2B-s puha ceruzával jelölgette, szerinte hol kellett volna pontot tenni. Közben ment a tévé. Halics olvasott és jelölt. Halicsné nem értette, hogy tud ennyifelé figyelni egyszerre. Amikor Halics meghallotta a híradó zenéjét, felnézett. Bankrablás. Felhangosította a tévét, valóban jól hallotta-e. Igen, a rendőr határozottan az unokája nevét mondta be. Halics a feleségére nézett. Egy pillanatig próbáltak úgy tenni, mintha volna más Halics Luca is, akinek két könyve jelent meg. Halicsné a telefonért nyúlt. Még sokáig sírt, miután bontotta a vonalat. A kopácsolás megszűnt, Sanyi nyitott be. Mára ennyi, Halics úr, én mennék.

Halics bezárta az ajtót, az asszony még mindig hüppögött. Eh, legyintett, kár rajta rágódni. Luca biztos jelentkezik, amint lehet. Inkább nézzünk meg egy filmet, valami vidámat, az elvonja a figyelmed. Tango és Cash?

Halics még megnézte az éjszakai híradót is. Semmi újdonság. Söhajtott, lekopcsolta a villanyt. Furcsa dolgokat álmódott.

*

Egy augusztus végi nap délutánján azon az alföldbe vajt, elnyűtt országúton (amelynek két oldalán a rét sártengerré vált az első nagyobb esőktől) tartálykocsi közeledett. Rajos rendőrszázados egymaga állt a pusztát átszelő betonúton, kezében pisztollyal babrálva, bankárszemüvegét megigazítva, karját felemelve célzott, ahogy a telep moziójában látta egyszer, kisgyermekkorában a hátsó sorból, hogyan kell löni. A mozi azóta eltűnt, elenyészett, a kópiák elkallódtak, tűzre dobták őket, hogy legyen fűteni valamivel téli napokon, a nézőtérre rovarok költöztek, békák, szú rágta a kényelmetlen, durva posztóból készült székhuzatot. A tartálykocsi egyenesen Rajos rendőrszázados felé robogott, aki három lövést adott le a szélvédőre, a vezető satufékkal fogatta meg az iszonyú monstrumot, hiszen fejében munkált az Úr parancsolata, Ne ölj!, Rajos pedig éppen a tartálykocsi előtt állt, elszántan, mozdulatlanul, mintha ő maga is a kopár alföldi országút része volna, mint a cigányok esőáztatta viskója vagy a színét vesztett kököröcsin az út mentén. A szélvédő ablakán bucskáztak ki, vezető és utasa, egyenest a bankárszemüveges Rajos elé hemperedve. „Baszd meg!” – mondta a vezető, és a hátát fogta fájdalmában, mire Rajos gunyoros mosollyal válaszolt, „Inkább a Lucát”, és a gőzölgő aszfalra dobott egy acélosan fénylő bilincset, ezzel a munka bevégeztetett, gondolta magában, mintha egy másik isten hangja szólna tudata bensejéből.

*

Sem bilincs, sem bankárszemüveg nem szerepel a Krúdy-féle álmoskönyvben. Visszateszi a polcra, megpillantja a Dárdai-kötetet. Szórakozottan lapozza fel.

*

Dárdai Tibor: *Tizenharmadika*

Muslinca ment a boromba. Ez a tizenharmadika, úgy látszik, neki szerencsétlen volt.

